

مشکلات زایمان زودرس

زایمان زودرس یکی از مواردی است که باعث نگرانی خانم‌های باردار و به خصوص مادران جوان می‌شود. اما برخلاف تصور عموم که هر زایمانی را قبل از اتمام 9 ماه بارداری زودرس می‌نامند، تنها چنانچه زایمان قبل از هفته 37 بارداری رخ دهد، می‌توان آن را زودرس نامید.

جام جم آنلاین: زایمان زودرس یکی از مواردی است که باعث نگرانی خانم‌های باردار و به خصوص مادران جوان می‌شود. اما برخلاف تصور عموم که هر زایمانی را قبل از اتمام 9 ماه بارداری زودرس می‌نامند، تنها چنانچه زایمان قبل از هفته 37 بارداری رخ دهد، می‌توان آن را زودرس نامید.

دکتر نیلا طبسی، جراح و متخصص زنان و زایمان در این باره به جام جم می‌گوید: «#171 زایمان زودرس به معنی شروع دردهای زایمان به صورت غیرطبیعی در زمانی غیر از زمان زایمان واقعی است؛ یعنی اگر زایمان قبل از سه هفته پایانی زمان بارداری اتفاق بیفتد، به آن زایمان زودرس اطلاق می‌شود.»

وی می‌افزاید: «#171 در کشور ما با توجه به امکانات و مراقبت‌هایی که در رابطه با نوزادان انجام می‌شود، با شروع این دردها قبل از 32 هفته به راحتی نمی‌توانیم جان بچه را حفظ کنیم، اما پس از این مدت، با وجود این‌که باز هم درصد مرگ جنین بالاست، اما می‌توان برای زنده نگهداشتن او تلاش کرد.»

علل موثر در بروز زایمان زودرس

وی با اشاره به علل مختلف ایجاد دردهای زایمانی پیش از موعد می‌گوید: «#171 یکی از مهم‌ترین علل ایجاد این دردها عفونت‌هایی است که در دوره بارداری رخ می‌دهد، به خصوص عفونت‌هایی که از راه واژن منتقل می‌شوند. این موارد می‌تواند مشکلاتی مانند تولد نوزاد نارس را برای مادر و جنین ایجاد کند.»

دکتر طبسی در مورد دیگر علل زایمان زودرس توضیح می‌دهد: «#171 از دیگر عواملی که ممکن است باعث زایمان زودرس شود، افزایش درصد عضلات دهانه است که به صورت ژنتیکی برای برخی مادران پیش می‌آید. دهانه رحم بیش از 90 درصد از بافت‌های الاستیک تشکیل شده، بافت‌هایی مقاوم که تقریباً تنها 10 درصد آن عضله است. با وجود چنین شرایطی است که دهانه رحم در مقابل وزن جنین حفظ می‌شود، اما در شرایطی که درصد عضلات زیاد باشد با افزایش وزن جنین، توانایی حفظ آن وجود نداشته و همین مساله باعث خروج زود هنگام جنین می‌شود.»

به گفته دکتر طبسی، این گروه از مادران، سابقه سقط جنین حدود 5 یا 6 ماهگی را دارند و البته در زایمان‌های بعدی سقط زودتر نیز اتفاق خواهد افتاد. در این شرایط، پزشک متخصص می‌تواند با دوختن دهانه رحم، به صورت مصنوعی استحکام دهانه رحم را افزایش داده و احتمال بروز مشکل را کاهش دهد.

زایمان طبیعی یا سزارین

وی با اشاره به اهمیت زایمان طبیعی مادر در شرایط زایمان زودرس توضیح می‌دهد: «#171 چنانچه ناچار به انجام زایمان زودرس باشیم، اگر بچه به صورت طبیعی و با دردهای زایمان طبیعی متولد شود، شانس زنده ماندن او افزایش می‌یابد. در روند زایمان طبیعی، انقباضات رحمی باعث ترشح موادی می‌شوند که باعث تکامل ریه جنین شده و شانس حیات او را بالا می‌برد. به همین دلیل در این شرایط زایمان طبیعی به نفع مادر و جنین خواهد بود.»

دردهای زایمان زودرس

دکتر طبسی با اشاره به دردهای زایمانی می‌افزاید: «#171 دردهای زایمان زودرس، درست مانند دردهای زایمان است، ولی مشکلی که ممکن است ایجاد شود این است که مادر تا زمانی که نزدیک زایمان است دردی احساس نمی‌کند. این حالت می‌تواند برای مادر و جنین بسیار خطرناک باشد چون ممکن است مادر هنگامی درد را حس کند که زمانی به خروج بچه نمانده است. البته اگر بتوانیم در مراحل اول، شروع دردهای زایمانی را تشخیص دهیم، با استفاده از داروهایی می‌توان زایمان را تا حدود 48 ساعت نیز به تاخیر انداخت.»

دکتر طبسی با اشاره به اهمیت توجه به دردهای ریتمیک (دردهایی با فواصل منظم) می‌افزاید: #171 همه مادران از نیمه دوم دوره بارداری به بعد دردهای پراکنده‌ای در قسمت رحم و لگن احساس می‌کنند. البته این دردها حالت و انواع متفاوتی هم خواهد داشت، اما مهم‌ترین دردهایی که هر مادری باید به آن توجه کند، دردهای ریتمیک است. به این معنی که به عنوان مثال هر 10 دقیقه درد حس شده و دوباره آرام می‌شود، دوباره 10 دقیقه بعد و همین طور فاصله این دردها نیز کمتر می‌شود. با احساس چنین دردهایی است که مادر باید سریع به پزشک مراجعه کند.»

وی به مادرانی که در یک بارداری زایمان زودرس را تجربه کرده‌اند، توصیه می‌کند: #171 اگر مادری در یک زایمان دردهای زایمان زودرس را تجربه کرده باشد، احتمال تکرار آن در بارداری‌های بعدی خیلی زیاد است. یعنی در زایمان‌های بعد به احتمال 80 یا 90 درصد این اتفاق خواهد افتاد و حتی دفعات بعد ممکن است زمان آن زودتر نیز باشد، به همین دلیل این مادران باید دقت بیشتری داشته باشند.»

علل افزایش دهنده خطر

وی در مورد علل افزایش دهنده خطر یادآور می‌شود: #171 بیماری زمینهای مادر، سن کمتر از 18 سال و بالای 35 سال مادر، مادرانی که مجبور به ادامه فعالیت خود در شغل‌های سنگین هستند و ساعات زیاد کار مادران همراه با فعالیت سنگین ممکن است باعث شروع این روند شود. بارداری‌های بیش از یک‌قلوبی یا افزایش آب اطراف جنین که باعث افزایش حجم رحم بیش از سن بارداری می‌شود نیز ممکن است باعث بروز این مشکل شود. البته اگر این افراد از ابتدا تحت مراقبت‌های دقیق بارداری باشند، می‌توانند احتمال بروز مشکلات را کاهش دهند.»

دکتر طبسی باز هم تأکید می‌کند تنها دردهایی که برای مادران خیلی مهم بوده و به مراجعه سریع و اورژانسی به مراکز درمانی نیاز دارد، دردها و انقباضاتی با فواصل زمانی منظم است.

نیلوفر اسعدی بیگی
گروه سلامت